

بررسی استعاره قدرت و دانش در نمایشنامه کارنامه بندار بیدخس

واژگان کلیدی

استعاره

ساختارگرایی

کارنامه بندار بیدخس

نمایشنامه

نجمه حیدری* n.heydari111@gmail.com

کارشناسی ارشد زبان‌شناسی همگانی دانشگاه الزهراء، تهران

مهرانه معارفونند

دانشجوی کارشناسی ارشد زبان‌شناسی همگانی دانشگاه علامه طباطبائی، تهران

چکیده

مقاله حاضر به بررسی استعاره قدرت و دانش در نمایشنامه کارنامه بندار بیدخس نوشته بهرام بیضایی می‌پردازد. تحلیل عناصر داستانی مانند استعاره بر اساس نظریه های ادبی که در این مقاله به کار گرفته شده است را می‌توان از چند جهت مفید دانست، نخست آنکه نقد ادبی را روش‌مند می‌کند و امکان بازیابی و ارزشیابی متون ادبی را فراهم می‌آورد و دیگر آنکه معیارهای علمی را جایگزین فرضیه‌ها می‌کند. در این تحقیق سعی بر آن است تا با استفاده از روش ساختارگرایی، دو استعاره اصلی نمایشنامه کارنامه بندار بیدخس بر اساس ایده مرکزی نمایشنامه یعنی «قدرت حاکمه، دانش را به خدمت خود می‌گیرد» نقد و تحلیل شود. نتایج به دست آمده از تحقیق نشان می‌دهند که استعاره از خَلقیات ادیب است که با آن کلام خود را موجز و خیال‌انگیز می‌کند، زبان ادبی را از زبان گزارش‌گونه متمایز می‌کند و متن را دارای معانی گوناگون ادبی می‌سازد.